

SZENTES és VIDÉKE

VEGES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

A bumbardó.

Ahányszor a megyebeli demagógia főkolompója: Sima Ferenc leruccan Szentesre Budapestről, hogy itt a közéleti harc kártyajátékának kártyáit a lapjában, egy-egy hírlapi cikkben személyesen keverje: önkéntelen feltámad előttünk egy alak az 1892 ikévi orsz. képviselő-választásból, egy önmagából kikelt, dühtől tajtékozó ajkú, mondhatnók őrzöngő alak, ahogy a vármegyeház sarkán a magyar banda nagydobját kegyetlenül püföli, bizonyosan a tévhitben, hogy ő most ezzel főispáni hátakat püföl.

Ez az alak: maga Sima Ferenc. Ki ne emlékezne erre a jelenetre, aki annak szemtanuja volt?

A mi közéletünk reklámdobosa ő, küzdve — a saját érdekéért, a saját felmagasztaltatása mellett: nézzetek rám, bámulj meg buta tömeg, hajolj a porba a nagyságom előtt, mert én vagyok én és kivülem ez országnak nincs több önzetlen, függetlenségért hevülő bajnoka!

A bumbardó most is megarsant, a demagóg lapjának f. évi 32-ik számának vezércikkében. Imá d-

kozni és szavazni hívja a népet, hogy diadalra segítse a f. hó 16-ki városi képviselőválasztáson a — függetlenségi 48-as elveket és Magyarország önállóságát.

Szentes — ez Hekuba! Pusztuljon el vagyonilag ez a város, sodorják léha, bűnös gazdálkodással a vagyoni tönkbe, csak a képviselőtestületének többsége legyen — politikailag független 48-as párti, mert ez — országos kérdés, ez fog elvezetni Magyarországot állami függetlenségéhez.

Az egész cicerós frázis-szövevényből mindössze ez hámozható ki. Szentes — sem mi. A polgárköi vagyon megterheltsége a pótdások egyre súlyosodó terhe alatt — gyerek-játék. Pusztul a közvagyon — ám jöjjön a vagyoni tönk. Tisztviselőink főbjeit hivatalos visszaélése özőne miatt kell tömegestől fegyelmi vizsgálat alá vonni — nemzeti mártírok. A fő, a lépvessző, mellyel a tárgyakat meg lehet fogni: helyi kérdésekben a politikai elv és az, hogy a városi közvagyon húsosfazekai mellől el ne essen 10—20—30 ember, aki most on-

nan élődik, ott sávjá polipként a város zsirját.

És milyen politikai elv? Olyan, akár a színét örökké változtató kaméleon. Ma Kossuthimáddó, holnap Ugronra esküszik, holnapután talán Zichy Nándor lesz az apostola s megeshet, hogy egy szép napon minde nagyságokat sárba tiporja, hogy a legnagyobbja: Sima Ferenc-párti legyen, aki — ki fogja vinni Magyarországot függetlenségét.

Igy dolgozik a népbolondítás, a demagógia. És a jámbor, hiszékeny tömeg talán imádkozik? Dehogy is. Ha imádkozna csak egyszer is buzgó, áhítatos lelke igaz mélyéből: lehullana szeméről a hályog, mert ekkor magába szállana és látná, megértené, hogy amivel ámitják, az a politikai elvkufárság nincs helyén a helyi közéletben s egy város, egy község felvirulása, polgárainak jóléte nem függ attól, milyen politikai pártton van képviselő-testületének többsége: hanem igenis attól: vajon ez a képviselőtestület elég értelmes-e a közügyek intézéséhez, elég becsületes-e ahhoz, hogy minden pártérdeken fölülemelkedve, a jót

TÁRSASÁG.

Húgomhoz.

Jobb neked odalent, jobb neked a mélyben
Aludni vég-álmód, lent az örök éjben;
Sötét a sir álma, nem lesz többé hajnal, —
Mégis jobb teneked ott pihenni: angyal!

Nem küzdöl legalább itt ezernyi bajjal,
Csendes örök álmód, nem költ senki zajjal;
Artatlan, tiszta volt lelkednek világa,
Mért szenvednél, húgom, e gyarló világba?

Ha látok az úton letépett virágot
A mit a durva kéz föld porába vágott:
Nyíló szép virágnak tehát ez a sorsa,
Hogy bárki az úton a porba tapossa?

Ha látom a havat oly tiszta, szép, fehér
Kiesi pelyhe addig, míg a földre leér:
Fehér hó-pehelynek csak az lesz a sorsa,
Hogy bárki az úton a sárba tapossa; —

Megnyugtát ez engem. Szép korod virágát,
Artatlan lelkednek tiszta hóvilágát
Elnem éri most már a sors durva kénye —
Fent az éjben ragyog lelked tiszta fénye.

Szép itt ez az élet, mégis jobb ott neked,
Nem kínoz a bánat, a szenvedés téged;
Elgondolom: sokkal jobb neked a mélyben
Aludni vég-álmód, lent az örök éjben?

Gulyás Etella.

A b é n a.

— Guy de Maupassant. —

Ez a kaland 1882. történt.

Egy üres vagon szegletében akartam elhelyezkedni s már behúztam magam után az ajtót, abban a reményben, hogy egyedül maradok, midőn hirtelen kinyílt s hallottam, hogy valaki így szól:

— Ügyeljen, uram, épen keresztező vagonnyal vagyunk, a lépcső pedig magas.

A másik így felelt:

— Ne félj, Lőrinc, megfogom a kapaszkodót. Kerek kálappal borított fő bukkant elő és látható lett az ajtó csapózsínójába kapaszkodó két kéz, melyek lassan vonszolták föl a nehéz testet; lábának dobbanása úgy hallszott, mintha nádból lett volna. Aztán, mikor az egész test megjelent a szakaszban, észrevettem a nadrágszár bő nyílásában a feketére festett lábat, melyet csakhamar a másik is követett. Az útas háta mögött egy fej mutatkozott, amely azt kérde:

— Jól van-e uram?

— Jól, fiam.

—Hát akkor itt vannak a podgyások és mankói. Egy katonás kinézésű szolga hággott föl, egy csomó pakkot hozva ölében, melyek fekete-sárga papírba voltak takarva, gondosan összekötve madzaggal; letette egy-

más után az ura feje fölött függő hálóba s aztán így szól:

— Itt vannak, uram. Öt darab. A bonbon, a bábu, a dob, a puska, a libamáj-pástétom.

— Jól van, kedves fiam.

— Szerencsés útát, uram.

— Köszönöm Lőrinc, jó egészséget!

A szolga leszállt, becsapta az ajtót s én szemügyre vettem szomszédomat.

Bár haja egészen ősz volt, lehetett mintegy harmincöt éves; csinos kinézésű, szakállas, kövér férfi volt; az életerés, tevékeny, de kövér ember szokásaként — a kikelet bénaságuk egy helybe köt le, zihálva lélekzett. Letörölte homlokát; felsőhajtott és szemembe nézett.

— Nincs-e terhére a füst, uram?

— Nincsen, uram.

Hiszen én ismerem ezt a tekintetet, ezt az arcot, e hangot! De honnan, mióta? — Bizonyára találkozottam már valahol, beszéltem, kezét szoritottam vele. Csak hogy rég lehetett, nagyon régen, elveszett ama ködében, a mult ködében, a hol a lélek tapogatózva keresgéli az emlékeket és mint eltűnő ányképeket iparkodik azokat megragadni.

S szomszédom is most már jól szemügyre vett álhatatosan, merőn szegezve rám

mindenkor csak közérdek-ből akarja és elég erőse, megfektetni, ha szükség van rá, a főbb tisztviselők túlkapásait, gátat vetni az oktalannak, pazar s a közvagyon felemlesztő gazdálkodásuknak?

Aki becsületes, igaz barátja a népnek és nem a saját és cimborái érdekének: az ilyen szempontból indít maga választási harcot községi, városi, sőt megyei választásoknál is. Mert a községeken, vagy Szentesen édes keveset segít akár az, hogy képviselő-testületének többsége függetlenségi 48-as párti-e vagy nem, akár az, hogy Magyarország független-e vagy nem? ha e mellett maga a város mint erkölcsi testület vagyoniilag tönkremegy, ha polgársága lerokkad a nagy községi pótdadó elviselhetetlen terhe alatt és tisztviselőkarának főbbjei, kezdve a polgármesteren, le az alsó lépcsőfokig, mind törvénytelenül, bűnös önkénnyel teljesítik az adminisztrációt és a közvagyonban léha pazarlással sáfárkodnak.

Ilyen szellemben tessék hát megütni akár Sima Ferencnek is a bumbardót, ne nagyszájú üres frázisokkal, hogy a városi képviselő-választásnak a tisztességes értelmiség diadalával esetleg végződő sikere minket a kormány-szolgátság jármába hajtana.

A kormány-szolgátság járma jó lehet, vele egy értelmetlen tömeget ijesztgetni és elbolondítani, de józan gondolkodású, értelmes polgárok az e felét ostobaságnál egyébnek nem tekinthetik.

Tessék előállani és azt mondani: úgy szeretném az új képviselőtestületet a most választandó 50 új képviselővel kiegészítve látni, hogy módunkban legyen ezzel olyan többséget összehozni, mely véget vyan a most folyó könnyelmű és pazar gazdálkodásnak és megszabadítja a várost oly köztisztviselők nyú-

gétól, akik törvénytelenül törvénytelenül, akik törvénytelenül törvénytelenül halmazva, tömegesen esnek fegyelmi bűnbe és hoznak ezzel szégyent a városi közigazgatásra, magára a városra is, mely e mellett vagyoniilag tönkremegy a könnyelmű sáfárkodás alatt.

Ezt kell mondania az adófizető nép minden igaz, önzetlen barátjának és ha Sima Ferenc ezzel áll elő a választási harc előtt, nem pedig népbolondító politikai frázisokkal, melyeknek a községi közéletben kisebb az értéke egy lyukas garasnál is: úgy akkor meg lehet róla győződve, hogy Szentesen nem igen lesz választási harc; mert ilyen eszme mellett lelkesedni fog minden tisztességes polgár; ilyen helyi közéleti elvek szolgálatában különbség soha nem lesz közöttünk.

De hát — jól tudjuk — Sima Ferenc ezt nem teszi, nem is teheti. Egyenesen a saját érdekei ellen törve ezzel, lerontaná demagógi tekintélyét, amelyből táplálkozik.

Az ő kezébe csak a reklám nagy lárma dobja való, melyet — el kell ismernünk — mesterien püföl; az ő ajakára csak a politikai üres frázis illik, mert helyi érdekek szempontjából különben nagyon eszmeszegény.

Hadd püfölje hát ő a nagydobot s hadd szóljon ajkán a bumbardó. Mi a város java mellett, a helyi közérdek istápolására, egy becsületes, törvényess pártérdekeken fölül álló helyi közigazgatás megteremtésére hívjuk a szavazó urnához a város szavazó polgárait.

Rajtuk áll, mi tetszik nekik jobban? Ez a néhány szóba összefoglalt mi programunk-e, vagy a — bumbardó!

S most ismét egymásra tekintettünk, aminet fölismertek egymast.

Jól emlékeztem erre a szép férfias arcra, aki a cotillont oly keservesen és lázas tevékenységgel rendezte s a kit »Szleburdinak« hittak. De e tisztán felidézett kép mögött ott lebegett még valami megfoghatatlan, valami történet, melyet tudtam és elfeledtem, egyike ama történeteknek, melyek felkeltik rövid időre jóakaró figyelmünket s melyek lelkekben csak észrevehetetlen nyomot hagynak.

Szereltem lappangott e história mögött. — Emlékezetemben megtaláltam a nyomot, de nem többet, a nyomot, melyhez hasonlót a szél hajt a kutya orrába a talajba hagyott vad lábáról. Lassanként eltunt az árnyék s egy szép leány alakja elevenedett föl lelkemben. Aztán mint valami fénygolyó villanására emlékeztem nevére is: de Mandel kisasszony. Most már határozottan emlékeztem. — Csakugyan szerelmi história volt, csakhogy közönséges. Az a szép leány szerette ezt a fiatal embert, amikor megismerem őket és közelgő esküvőről beszéltek az emberek. S úgy látszott, a férfi nagyon szerette, nagyon boldog volt.

Ránéztem a hálóban levő pakkokra, melyeket szomszédom szolgálja tett oda, a vonat robogására — ritmikusan rázódtak s az-

Kufárkodás a közvagyonnal. Teljesen megbízható kézből, az ipartestület f. hó 10-ki közgyűlésén történt olyan események hírére vesszük, melyek nem csupán hogy szemérmetlen voltakban megdöbbentők, de kell, hogy a szegény pirját is kergessék minden tisztességes ember arcába, mert arról van szó, hogy a jelzett közgyűlésen kísérlet történt közpénzen való politikai lélek kufárkodásra és már maga ez a kísérlet is szomorúan mutatja közéleti erkölcsünk mély alásüljedését, — hogy pedig ez az ipartestületben történhetett meg, melynek kötelességén eddig minden ostoba politikai agitáció megtört s a melynek házába eddig a politikai pártoskodás ördöge soha be nem hatolhatott: ez méltán tölti el aggodalommal mindazok keblét, akik eddig az iparososztály érdekeit, politikai hovatartozásukra való tekintet nélkül, önzetlenül iparkodtak előmozdítani.

Elmondjuk az esetet, ahogy nekünk hírül hozták.

Az ipartestületnek rendes éves közgyűlése volt a f. hó 10-én, összekötte a szokásos tisztújítással.

E tisztújítás eredményéhez ezúttal nem szólunk. Mődünkben lesz erre visszatérni és az egészről leplezetlenül nyílt bírálatot mondani.

De ezen a közgyűlésen felemelkedett szólásra Varga a Bénéiamin cipész-mester, a ki nek pártszolgálatait a demagógia a református egyházi pénztárossággal s az azzal járó fizetéssel jutalmazta és okulván saját magán, hogy milyen jó a húsosfazekakhoz közel félkörözní, elmondta, miszerint az ipartestület azért nem részesül anyagi támogatásban a város részéről, mert hogy nem Sima-párti.

Épp ezért arra bujtogatott, hogy térjenek meg az iparosok, legyenek Sima-pártiak, vagy ahogy épártot hazugul nevezik: függetlenségi 48-asok

tán eszembe jutott a szolgál hangja s aminet az mondta:

— Ime, uram, itt vannak. Öt darab! a bonbon, a bábu, a puska s a libamájpástétom. — S egy pillanat alatt fejemben egész regényt alkottam, egész história játszódott le. Ez a regény egyébiránt hasonlított mind azokhoz, amelyeket olvastam; a fiatal leány vagy a fiatal ember férjhez megy, elveszi jegycsét a testi vagy pénzügyi katasztrófa után. Tehát ez a háború alatt megbénult katonatiszt, a háború után megkapta jegycsét, a ki neki ígérte volt kezét.

Szépnek, de egyszerűnek találtam a dolgot, mint ahogy egyszerűnek találtam a könyvek és szindarabok önfeláldozásait és kifejlődéseit. A nagylelkűség ez iskolában, mikor olvassuk vagy hallgatjuk a történeteket, úgy tetszik mindig, hogy mi magunk is föláldoznók magunkat lelkesedve, gyönyörrel valami magasztos fölgerjedésben. — De másnap, bezzeg, milyen rossz hangulatba hoz, ha valamelyik nyomorult barátunk jön hozzánk pénzt kérni kölcsön.

Aztán hirtelen egy másik költőiebb de valószerűbb fölvetés foglalta el az előbbinek helyét. Talán a háború előtt nőült meg, a rettenetes csapás előtt, mely megfosztotta lábaitól, a mélyen megszorodottság sorsába belenyugodott nőnek mint kellett fo-

tekintetét, mint a ki emlékezik egy kissé, de nem biztosan.

Szemeink e makacs összetűzése után önkénytelenül is másfelé tekintettek; aztán néhány pillanat után a munkálkodó emlékezet homályos, kitaró akarátának engedve, ismét keresztelkedtek s én megszólaltam:

— Szent isten, uram, a helyett, hogy titokban sanditsunk egymásra már egy óra óta, nem lenne e jobb, ha együttesen keresnők, hol is találkoztunk?

Szomszédom előzékenyén válaszolt:

— Teljes igaza van uram.

Megneveztem magam:

— Nevem Bonclair Henrik, hivatalnok vagyok.

Szomszédom néhány pillanatig habozott, aztán mint akinek szelleme nagyon meg van feszítve, zavart tekintettel, bizonytalan hangon válaszolt:

— Ah valóban, Poincelnél találkoztunk . . . hajdan, a háború előtt . . . s annak már tizenkét éve!

— Úgy van uram . . . ah . . . ah, ön nemde Revalière hadnagy?

— Igen . . . Revalière kapitány voltam addig . . . amíg elvesztettem lábaimat . . . mindkettőt egyszerre vitte el — az ágyúgolyó.

és ekkor bizonyosan kapnak a várostól 400 frt évi segélyt.

Varga Béninek ezt a vakmerő és — bizvást mondhatjuk — szemérmetlen politikailélekkufárkodását nyomban megtorolta Tanczos Lajos, akit mindenki a tiszta és igaz függetlenségi 48-as elvek tántoríthatatlan hívének ismer. A szégyen pirjával arcán, a legnagyobb méltatlankodás hangján utasította vissza az ilyen tisztegtelen ajánlatot.

Hát ha elveink árán kapunk 400 frtot a várostól, mondá, ez annyit tesz, hogy minden iparosra vagy 60 kr. teherkönyebbülés esnék. No, az én egyéni meggyőződésemet az egész 400 frttel se bocsátom áruba és az ilyen korteszbeszédrel jó lesz, ha Varga Béni elhallgat, mert az ipartestülettől eddig is távol tartottuk a politikát, távol fogjuk tartani ezután is. Itt nem politikából élünk, hanem az ipari érdekeket kötelességünk istápolni, előbbrevinni, megoltalmazni.

Ez a sajnálatos jelenet ezzel az ipartestületben véget ért, mert Varga Béni a kapott lecke után hallgatott.

De nekünk van egy-két szavunk, épp a holnapi városi képviselőválasztások küszöbén, ez esetből kifolyóan úgy az iparososztályhoz, mint általában a nagyközönséghez.

Arról van tudomásunk, hogy Szentesen a közvagyonot magáncélra, sőt pártkortescélokra is használhatták fel. Annak idején ezeket az eseteket határozott formában is fogjuk nyilvánosságra hozni. De azt még álmodni se mertük, hogy egy nagy és tekintélyes testület nyílt közgyűlésén, tehát teljes nyilvánossággal is akadjon a demagóg sünök között vakmerő, aki a közvagyonnal politikai lélekkufárkodást merjen megkísérteni.

Mert miről van szó? — Arról, hogy a város adjon-e az ipartestületnek 400 frt évi segélyt, vagy ne?

Vajon tisztességes ember úgy ítéli-e meg ezt: hogy a szerint adjon a város képviselőtestülete ilyen segélyt, hogy az ipa-

rosok maguk miféle politikai párthoz tartoznak? Vagy a szerint bírálandó-e el a kérdés, hogy van-e általában szüksége az ipartestületnek ilyen segélyre vagy nincsen?

Ha szükség van ilyen segélyre és azt a mai képvisleti többség megtagadja az ipartestülettől, aminthogy tényleg többször megtagadta, — és ennek indító oka az: mert az iparosztály nem hajlik a demagógia jármába s nem nyalja a Sima Ferenc és Kátaai Pál Jánosok talpát: úgy ez egyszerűen a legszemérmetlenebb visszaélés a hatalommal.

Ha pedig ily segélyezésre az ipartestületnek a közvagyonból tényleg szükség nincsen és dacára ennek kilátásba helyezik azt, sőt meg is szavazzák az esetre, ha az iparosok betérülnek a demagógia aklába: ez esetben meg nem kevésbé szemérmetlen prédálása a közvagyonnak pártpolitikai kortescélokra.

Itt harmadik eset nem létezik s ezekből ítéljük meg már most egyes iparospolgártársaink, kik már-már hajolnak a mézes ígéret meghallgatása felé, a lejtőt, melyen elindultak és mely menthetetlenül az erkölcsi romlás örvényébe sodorja őket; de ítélje meg a nagyközönség is, hogy kik azok és milyen sáfárai a közvagyonnak, akik magukat főljé vezetőül feltolják.

Ezek fölött elmélkedjétek ma és becsléletes lélekkel, a tisztakezűség, a közérdek szempontjából szavazatok holnap.

Égy hazug vád.

Lapunk legutóbbi számában, Szentes város f. hó 9-iki közgyűléséről referálva, említettük, hogy Kátaai Pál János városi képviselő milyen otrombán támadt Csongrád-vármegye közigazgatása ellen a váddal, mintha ott húztak-vontak volna el a Sulcz László volt mértékitelesítő fegyelmi ügyét éveken át.

A nevezett képviselő minden durvaságán kapó és azt dicsőítő demagóg Szentesi Lajos ez otromba kirohanáshoz még azt fűzte hozzá, hogy ez lecke volt volna Cicatricis Lajos dr. várm.

főjegyző, városi képviselőnek, aki azonban jónak látta ez elől megugrani.

Egy kissé érdeklődünk hát a kérdéses fegyelmi ügy és húzavona iránt, mert úgy véltük, hogy — ha csakugyan a vármegyei közigazgatás az oka annak, hogy ez a rongyos fegyelmi ügy éveken át elhúzódott, hát azt helyeselni nem lehet, sőt keményen kell megírnia és elítélni mindenkinek.

Utánajártunk a dolognak és megtudtuk, hogy Kátaai Pál János uram ő kegyelme legalább is olyan komája az igazmondásnak, mint az atyámestere, aki az ő öklelő szarvait eddig nagyra nevelgette; megtudtuk továbbá, hogy Cicatricis Lajos dr. vármegyei főjegyzőnek ebben az egész fegyelmi ügyben csupán annyi része és szerepe volt, hogy annak a fegyelmi választmány által másodfokon, tehát ez év februárján történt elbírálásakor ő volt a referens: de soha, az évek során, mióta ez a fegyelmi ügy folyik, annak semminemű mezejében részt nem vett, nem is vehetett.

De, hogy ezt ne csupán mi tudjuk, hanem a nagyközönség is megismerje Kátaai Pál János uramban a hazug vádaskodót, ime közreadjuk ennek az éveken át folyt fegyelmi ügynek minden részletét dátum és úgyszámszerint.

Sulcz László ellen Burián Lajos polgármester 1893. november 7-én, 5325. sz. alatt rendelte el a fegyelmi eljárást s az ezen rendelete ellen november 15-én benyújtott fölébezzést november 22-én küldte fel a vármegyéhez, honnan már november 27-én, 11518. sz. alatt utasítva lett, hogy a vizsgálatot ejtse meg és erről szóló jelentését terjessze fel.

Ezt megelőzően, 1893. júli 28-án 3131. sz. alatt Burián azonban már jelentést tett az alispáni hivatalnál, hogy Sulcz László ellen, a szóháznál keletkezett egy tüzesetből kifolyóan vizsgálatot rendelt el, melyet egy — ugyancsak a nevezett tisztviselő ellen még 1892-ben általa megindított vizsgálatnál köt össze. Ez a korábbi polgármesteri jelentés az alispán által 6988. sz. alatt lett tudomásul véve és a polgármester a vizsgálat lehető gyors befejezésére utasítva. Azonban 1893. szept. 15-én, 8814. sz. alatt, dacára ennek a polgármestert meg kellett ez ügyben sürgetni; majd 10.039. sz. alatt október 26-án ismételték a

gadnia, gondoznia, vigasztalni, ápolni ezt a férjét, a ki mint erős és szép férfi választott s visszatért falballal, rettenetesen megcsontítva, mozdulatlanságra, tehetetlen dühre és végzetes kövredésre kárhoztatva.

Vajon boldog-e az a férfi vagy kinok gyótrik? Kezdetben felületes, aztán mindinkább növekvő, végre ellenállhatatlan vágy lepott meg ismerni történetét, legalább megtudni főbb mozzanatait, hogy ezekből találjam ki mindazt, mit el nem mondhatott vagy nem akart elmondani. — E vágyra gondolva kezdtem vele beszélgetni, néhány közönséges szólam után a hálóra tekintetem s azt gondoltam magamban: Három gyermeke van; a bonbont feleségének viszi, a bábu kis leányáé, a dob és puska fiaié, a libamáj pástétomot magának viszi.

Aztán hirtelen azt kérdeztem: Vannak-e gyermekei uram?

— Nincsenek, válaszolt.

Zavarba jöttem, mint a ki valami durva illetlenséget követett el.

— Bocsásson meg, kérem. Szolgáját játékokról hallottam beszélni, azért hittem azt. Az ember néha hallja a beszélgetést hallgatódzás nélkül s önkénytelenül is következtet.

Mosolygott, aztán halkán mormogá:

— Nem, még csak meg sem nősültem.

Megelőztek . . .

Hirtelen mintha már emlékeztem volna mindennek.

— Ah! igaz . . . ön vőlegény volt . . . mikor megismerkedtünk . . . vőlegénye de Mandal kisasszonynak, azt hiszem.

— Igaz, uram! kitűnően emlékezik. Vakmerő elhatározásra szántam magam.

— Igen, folytatam, mintha arra is emlékezném, hogy hallottam volna, de Mandal kisasszony férjhez ment . . . kihez is . . . kihez csak . . .

Szomorúan ejtette ki a nevet:

— De Fleurel úrhoz.

— Igaz, hozzá. Igen, most már emlékezem, a mikor megsebesüléséről beszéltek. — Jól szemébe néztem, elpirult. Telt, puffadt arca, mely nagyon piros volt a vér állandó túdúlásától, még vérmesebb lett. Elénken válaszolt, amaz ember hirtelen támadt hevesével, a ki előre védí az elvesztett ügyet, a melyet elvesztett lelkében és szívében, de megakar nyerni a közvélemény előtt.

— Az emberek tévednek, mikor nevet a de Fleurelné nevével emlegetik. Mikor a háborúból visszatértem láb nélkül — fájdalom — elhatároztam, sohasem fogadom el, sohasem egyezem abba, hogy feleségem legyen. De aztán lehetséges volt-e? Uram, mi-

kor az ember megnősül vagy férjhez megy, a nagylelkűséggel nem szabad parádézni, az egész életet, minden napot, minden órát és pillanatot egy béna férfi, mint én, a nő, férjhez menve hozzá, holtig tartó szenvedésre van kárhoztatva! Oh, én értem s csodálom az áldozatokat, a lemondásokat bizonyos határig, de nem fogadom el, hogy a nő lemondjon az életről, melyet boldognak hitt, a gyönyörökről, melyekről ábrándozott, az álmodról, melyekkel szíve telve volt csak azért, hogy a közönség bámulatát megnyerje. A mikor szobám pallóján hallom koppanni lábaimat és mankóimat, ez a malomszerű kelepelés, mely léptemre támad, oly kétségbeesett dühbe hoz, hogy szeretném megfojtani szolgálmat. Hát azt hiszi, elszenvendő-e egy asszonyt, azt, mit magunk sem trüünk? Es aztán azt hiszi, valami szépek lábaim?

Elhallgatott. Mit mondjak neki? Belátam, hogy igaza van! — Vajon kárhalozhatom, lenézhetem-e a nőt, hogy igazolhatnám e férfit? Nem. És mégis! A szabályokhoz, az eszközökhöz, az igazsághoz, a valószínűségekhez alkalmazott önfeláldozás nem elégíti ki a költőhez szokott vágyamat. Ezek a félbemaradt hősök olyan áldozatokat juttatnak eszembe, miknek hiányát érzem s valami csalódás-féle bánja lelkemet. Hirtelen azt kérdeztem tőle:

megyéről a sürgetést, amikor végre a polgármester, a fent hivatkozott 5322. sz. fegyelmi rendeletét felterjesztette.

1894. febr. 15-én 1670. sz. a. az alispán Burián Lajos polgármestert megsürgette — most már a fegyelmi vizsgálat eredményének beterjesztésére, amire a polgármester márc. 1-én jelenti, hogy Sulcz László a megidézéské dacára se jelent meg és így a vizsgálat még nem volt megtartható.

1894. május 28-án, 5230. sz. a. a polgármestert ismét megsürgették a jelentéstételre, amikor aztán június 4-én jelenti, hogy a vizsgálat folyamatban van.

Június 30-án, 6509. sz. alatt a polgármester újból meg lett sürgetve s erre július 12-én 7762. sz. a. a vizsgálati iratokat tényleg bemutatta, melyek az alispán által már július 14-én 7099. sz. a. a várm. ügyésznek véleményadásra kiadattak.

Sóós Pál várm. ügyész ez időben szabadságon volt és így az ügy szept. 14-ig való nyilvántartásra utasított. Azonban az ügyész, szabadságideje letelte előtt, már szeptember 10-én beadta a véleményét, mely a törvény értelmében Sulcz Lászlóval szept. 17-én 8289. sz. alatt, észrevételei benyújtása végett közölve lett. Ez észrevételeit Sulcz szeptember 28-án adta be, mire az alispán, hiánysnak tüntetve ki az első vizsgálatot, október 2-án 9942. sz. a. a polgármestert pótvizsgálat tartására utasította.

1894. november 13-án 11490. sz. a. a polgármestert a pótvizsgálat eredményének beterjesztésére megsürgették, majd 1895. január 15-én, 659. sz. a.; február 26-án 2240. sz. a. és április 2-án 2623. sz. a. alatt ismét meg lett a polgármester a vármegye által sürgetve, amikor végre április 16-án jelentette, hogy elfoglaltsága miatt a pótvizsgálatot még mindig nem tarthatta meg, melynek iratait aztán 1895. május 8-án végre felterjesztette 2074. sz. a.

Az ügy az alispán által erre 4921. sz. a. már május 10-én kiadott ügyész véleményre, amelynek beterjesztésére, az ügyész 7535. sz. a. július 14-én, 9249. sz. a. augusztus 23-án, 9741. sz. a. szeptember 4-én és 10423. sz. a. szept. 19-én lett ismételtelen megsürgette.

— De Fleurelnének vannak-e gyermekei?

— Vannak; egy leánya, két fia. Számukra viszem ezeket a játékokat. Férje és ő is nagyon jók voltak hozzám.

A vonat áthaladt a Saint-Germain indóházon; keresztül robbant az alagúton, megérkezett az állomásra, megállt.

Épen karomat nyújtottam, hogy segítsék a béna katonának a leszállásban, mikor két kar nyúlt feléje a kinyílt ajtón:

— Jó napot, kedves Revaliére!

— Jó napot, Fleurel.

A férfi háta mögött látható volt a még szép, örömtől sugárzó nő, a mint keztyűs kezével integetett. — Mellette egy kis leány ugárdozott újjongva örömben és két kis fiúcska nézett sóvárgó szemmel a dobra és puszkára, melyek a waggon halójából atyja kezébe vándoroltak.

Mikor a béna leszállt, a gyermekek mindnyájan megölelték. Aztán útnak indultak; a kis leányka csupa barátságból piczi kezébe fogta az egyik mankó fényes foganatyját, mintha elég ereje volna tartani és a hüvelyknyí kis leány nagy barátjának oldalán bandukolt.

1895. október 8-án, az ügyész beterjesztette indítványát s az alispán erre már október 12-én 11230. sz. a. közölte ezt, észrevételei beadhatása végett Sulcz Lászlóval.

Ez a nevezetlent közzétvén, Sulcz egy október 27-én 12007. sz. a. az alispánhoz intézett beadványában panaszt tesz, hogy észrevételei az okon nem nyújthatja be, mert a városnál megtagadják tőle a szükséges iratok betekintését, mire már a következő napon, október 28-án utasított a polgármester az alispáni hivatal által, hogy Sulcznak a szükséges iratokat mutattassa fel, aki aztán végre november 12-én beadhatta az ügyészi indítványra tett s 12818 sz. a. ikatott észrevételeit, minek megtörtéttével, november 14-én első fokon az alispán által hivatalvesztésre ítéltetett.

November 28-án Sulcz László az első fokú ítéletet megfőlebbezte, minek folytán az összes fegyelmi iratok november 30-án, 13666. sz. alatt áttétettek a vármegyei fegyelmi választmányhoz, mely 1896. február 16-ki, tehát ezt követő legelső ülésében, meghozta immár jogerőre vált II. fokú ítéletét.

1893. november 7-től, 1896. február 16-ig összesen nyolcszázharminckét nap, két és egygyed-év esik. Ennyi időt vett igénybe ennek a semmis fegyelmi ügynek a teljes lebonyolítása és ezen egész idő e fegyelmi ügyben így oszlik meg:

Csató Zsigmond dr. alispán kezén voltak az iratok összesen huszonnégy napon át; a vármegyei ügyész kezén 209 napon át, melyből 57 nap az ügyész szabadságidejére esik; a vármegyei fegyelmi választmány kezén voltak hetvennyolc napon át; mely időből mintegy 30 napig, vagyis 1896. január hóban nem is volt a megyének működő fegyelmi választmánya, a törvény szerint ekkor alakulva ez újra. Ezenkívül igénybe vett Sulcz László két rendbeli észrevételeinek benyújtása, a városnál divó polgármesteri önkénykedés folytán, mely tőle az iratok jogos betekintését megtagadta, ötvenhét napot, ellenben Burián Lajos polgármester kezén voltak az iratok 459 napon át, amihhez az önkénykedése folytán történt késedelem észrevétel-benyújtásból is 36 napot bizvást számíthatunk. Ez összesen 495 napot, vagyis egy évet s négy és fél hónapot tesz ki, amivel szemben az a tény áll, hogy az alispán kezén az iratok mindössze se voltak egy hónapig.

Tessék ezekből most már a nagyközönségnek kiszámítani, milyen arányú volt a Káta Pál János uram hazugsága, mely nyílt közgyűlésen a vármegyét valóda meg a fegyelmi ügy húzavonájával. S tessék már most ebből következtetni arra is, hogy mennyire igaz a demagóg »Szentesi Lap« az az állítása, mintha a Káta Pál János uram ő kegyelme leckéje Cicatricis Lajos dr. főjegyzőnek szült volna, aki azonban jónak látta ez elől megszökni.

De bizony szerencséje Káta uramnak, hogy Cicatricis nem tudott semmit előre az ő otromba kirohanásáról, mert csak így kerülte el, hogy ott nyomban torokára nem forrt a hazug vád. És szerencséje ez Burián Lajosnak is, aki ott ült az elnöki székekben, akinek jól kellett tudnia, hogy a hazavonáról nézve az ő híve Káta Pál János uram igazat mondott ugyan és csak a vád címzése volt a hazug, mert abban a húzavonában a polgármester a ludas, a Káta Pál Jánosok által tuskön bokron át dicsőítet, felmagasztalt közizgazgatási talentum.

De ne csupán számításat tegyen a nagyközönség, hanem vonja le az esetből a tanulságot is. Ismerj meg az embereit és lássa be: hogy a Káta Pál Jánosok megyellenes vádjában több a hazugság, mint az igaz szó.

A kiállítási faluról.

Írta: Dr. Kovács Gyula.

Szélcs, hosszú, az Andrásy-út tengelyébe eső út vezet a kiállításon keresztül: a kiállítás körüli. Ennek első hajlásán sugártornyú templom hirdeti a falut. Csak pár lépést kell haladnunk és a falu piactérén vagyunk.

Jobbról az iskola, a háttérben a község háza, aztán a töltőszerek tára, a magyar utca nyílása és a debreceni csárda képezik a templom környezetét. Nagy rásos kapun keresztül jutunk be a templomudvarra, melyet védőfal kerít. A templom is, a védőfal is hazai typus után, alaposan tanulmányozott motívumok követségével épült. A Kalotaszeg Magyar-Valkó községének református temploma szolgált mintául a tervezőnek. A nemes egyszerűséggel fehérre meszelt magas falakon góthikus ablakok nyílnak. A templom főhajóját mellékfalja keretezi, a torony maga oldalt áll. A toronytető kúpalakú süveg, iveteses fatorony-épitményen nyugszik. A 120 négyzetméter alapterületű építmény néprajzi tárgyak befogadására van szánva. Zichy Jenő gróf állítja itt ki kaukázusi útjából hozott ősmagyar vonatkozású tárgyait. A védőfal régi időkre emlékeztet: küllelenség ellen védekezett ezzel a nép. A vásártartó utókor bódékat toldott a kőfal mellé s ezt az eszmét valóstította meg a védőfal tervezője is, midőn abba eladási fülkéket helyezett.

Még ha nem volnánk is kiállításban, senki sem fogja kárhóztatni a kivittet, mely az üzletet így közel hozza Isten házához, ha megmondom, hogy e bódék hazafias közérdek szolgálata, a nép- és háziipar terjesztésére hivatnak. Kizárólag magyar cikkeket, specialitásokat és mindennapi szükségleteket fog itt az ország minden részéből összesereglett eladókönység a kíváncsi idegeneknek kínálni. A huszonnégy bódén Bacs-Bodrogh, Csongrád, Békés, Krassó-Szörény, Abauj-Torna, Maros-Torda, Hunyad, Torontál stb. vármegyék érdekeltége osztozik meg. Az egyikben katinékat, tarka papucskokat, a másikban varottat, a harmadikban butykosokat és kantákat, taplómunkákat, a negyedikben székely szőtéseket, az ötödikben szegedi paprikát, a hatodikban debreceni perecet és pipákat találunk majd árusítva és ki győző elsorolni mind azt a sok tetszetős holmit, a mit most a kerületi helyi bizottságok, egymással versenyre kelve, a bódék árúkeszlete gyánant felhalmoznak.

A bódék egész kivitele falusias. Igazi díszet ez az egész sor csak akkor kapja meg, ha majd május hó 2-ikán kinyitja mindannyi árusátrát, kirakja, aggatja az áruló deszkára a tarkabnártarkab holmit, megjelenik a nyílásoknál a vidékről került árus leány és összegyűlnek egy-egy előtt a jövedvű vevők.

Lám a templom és anyakönyvezetői hivatal szoros tözsözedségbe kerültek. Nem ok nélkül. A lakodalmasodni készülő nép nem akar sokat fáradni, mert a csárda boltívei alatt híres cigány muzsikája és jó bor fogja várni a násznépet. Nem sokára kifüggesztik amott a község házaán a hirdetési táblát s akkor megtudjuk, hogy ormánsági szerb, román, szász, kalotaszegi, csángó, matyó, ruthen lakodalmaikra van kílátás a faluban. Ezekre aztán meg lesz hiva minden-minden látogató és lesz azokon oly virágos jó kedv, a minő csak az igazi faluban fakad.

* * *

A templomból balra nyílik a magyar-útca. Ennek a végében van a német-szög s a magyar-utcvál párhuzamosan halad a nemzetiségi sor.

A hány ház, annyiféle vidékről való, annyiféle a kapu, a tornác, a tető formája, a kémény, a kerítés, a kemma stb. Nézzük például a kémények alakját. A ház háze negyszögletű, a tő háze kis malomtetűjű, a csongrádie négy bolhajtáson nyugvó, a borsodie lapos tetűjű, keresztül, a veszprémie legömbölyített, két lyukkal, a nyírvidéki ékalaku, a csikmegei kalotaszegi háznak, meg a torokóinak éppen nincsen kéménye, ez pótolják a csinos alakítású füstlyukak. Avagy tekintünk a kapukat! A csongrádi betétes, a jászháze végig rásos, a kalotaszegie leveles, a zalamegyeie csúcsos, a székelyé galambbögös.

A 3-ik házszám előtt állunk. A magyar utca első háza ez. Jász-Nagykun Szolnokmege építette. A ház typusát Jász-Apáti rajzolták le.

A kis kapun át belépve, fedett tornác alá érünk, mely eső- és szélvihár ellen védi a vendéget. Szíves, barátságos, jómódú nép lakik benne; lépjünk be!

A konyhából két szoba nyílik. Az elsőben jász, a hátsóban kun család lakik. Az árokszállási gazda épp most érkezett hazra a tányárol, kezében a búzakalász, a termés reménye, dicsekedve mutatja az anyjuknak. A házőrző is vele volt, ép most ugrik a ház asszonyának ölébe, hogy elvegye simogatás címén a változhatatlan kegy jélet. A hátsó szobában tisztas kun férfi ül, kezében a naptár, a legközelebbi marhavásár határnapját keresi. Élete párja az ágyhoz támaszkodva várja az öreg elhatározását, viszik-e hát a tinót a vásárra, megpróbálandók, ugyan mit adnának érte.

Mindszenti portának jutott a 4-ik szám. Takaros udvar. El van látva mindennel, még a galambdúcnak, tejeskőcsörtartónak, görénak, oláknak is jutott hely az udvaron. Csongrád-megye építette. A ház maga az utcára vet, homlokzata díszes falépitvény, tetőzete előrebukó, a homlokzat falán vízvezető deszka fut végig. Mindkét szobája be van népesítve. Ünnepi hangulat mind a kettőben. A hátsó házban a fiatalok vannak együtt. A menyecske kártyát vet, kisebb huga mindkét karjával az asztalra könyökölve lesi a kártya-jóslatot, mellette áll a jóvendőbelje, mosolyog, úgy látszik, nem sok figyelmet vet a sógorasszony meséire. Az első házban az öregek vannak. Az ősbajuszu gazda újságot olvas, az asszony bibliát forgat.

Az 5-ik szám alatt a kalotaszegi ház fekszik. A ház előtt virágos kertecské. A rózsafa, a pünkösdi rózsá, az orgonavirág nem hiányzik belőle. Faház ez, kontyos födéllal. Végigfutó tornácának utcára néző elejét csinos farács takarja el. Az utcaajtó festett balványfái, a ducfedél, a leveles kapu oly vonzók, oly kedvesek! Bont a házban most ért véget az eljegyzés. A völgyény és menyasszony már megcserezték a nászajándékot, a kérő is elégtlenül mosolyog, nem hiába járt. A fátolyos menyecskében a leendő nászasszonyra ismerünk, sűteményt hozott a fiataloknak.

A szomszédos ház Somogy megye ékes csökölyi háza, mellette a torockói népviselet bemutatására szánva. Ez a torockói nép eredetileg Stájerből került. Ma egy szálig mind magyar. A faj szépségét egész Erdélyben széltében-hosszában ismerik. Az első házban nem lakkak, az a vendégeknek való. Ebben áll a magas ágy, melyben három sorban 2 darabjával hat párna van berakva. A párnahéjak lilommal vannak kivarrva, kék, fekete és pirosban. Az ágy mellett a festett láda áll, e mellett padláda, a fölött a falra való deszka, az ablakos sárokból végül az asztal. Ezt ülő körül e pillanatban a háznép. A pártás leány tükör előtt ül — a templomba készül s csinosítja magát. Az asszony a cifra mellényes fának mutogat az abcében.

8-ik szám alatt a nógrádvármegyei Petyik István építkezett. Ki is írta a ház homlokzatára, hogy „Isten segítségével” végezte be a munkát. Ez a ház az internacionálé színében gazdag. Piros az asszony szoknyája, a leány hajpántlikája, a fejkendő, a vállraváló, de még a csizma is. Bemutatom az itt egybegyűlt társaságot. Az a kis hamisák szemű szöke ott a balszélén a jövő aratás után kerül főkötő alá; alig 16 éves a szentem, s máris kérője van. A dalias legény ott mellette, a bátyja, a család szemefénye. Az a rókaprémcs, kékposztos bundájú, a szomszéd-ból került komámasszony — most tereferélnék együtt, — elmenjenek-e a szomszédfalusi búcsúra?

A szíves olvasók jól jegyezzék meg maguknak a 9-ik számot. Emelet és ajtó nem szükséges, — el nem lehet téveszteni. Ez a ház a legtöbbszörösebb magyar építkezési, a sátoros tető mutatja. A legsötétebb Göcsejből való. Mikor Jankó kollégámmal elmondtuk a megyei alispánnak, hogy Zebeckeről akarunk typutat vinni a kiállítási faluba — nem hitt szavainknak.

Választásunk jó volt, — mutatja az a tetszés, melyben ez a rózsafüzéres festésű, elől tornácsos ház részeseül. Az egész udvar körül van építve. A gazda éber szemé belát mindent: ólat, pítvárt, lakó szobát — mindent, — mindent.

Szívesen mutattam be itt is a kiskomáromi menyecskét, kinek selyemruhája, kackiásan hát-

rakótól kontya — előre tudom — sok tetszést fog aratni, ha nem kellene a szomszédházba sietnünk, a hol most ritka látványt tárul szemünk elé: konvenció-fizetés folyik. Beállított a ptyke-gombos nadrágu kondás, a széleskarimájú kalapjára büszke gulyás. A kondás számadása — úgy látszik — már rendben is van, a gazda leolvasta az ezüstforintosokat az asztalra; a számadó kalapelve áll előtte — a hűségös Bodri kutya mellette. A gulyás az ajtóban állapodott meg, ott várja be, míg a másikkal elvégezte a sort a nemzetes ur. (Folyt. köv.)

Ujdonságok.

Szentes, 1896. március 15.

— **Személyi hír.** V a d n a y Andor dr. főispán tegnap este pár napra tartózkodására hazaérkezett Szentesre Budapestről.

— **Városi képviselő-választások.** Holnap délelőtt 9 órától, délután 4 óráig lesznek a szavazatok a városi képviselőválasztásokra leadandók. Nagy jelentőségű tény egy ilyen városi képviselőválasztás minden körülmények közt és sokszorozódik ennek jelentősége nálunk, a mi sajátos helyi viszonyaink közt, ahol a közéleti erkölcs immár annyira alá-súlygyed, megromlott, hogy egyéni meggyő-ződéseket, elveket úgy adnak-vesznek, akár más helyen az uraságoktól levett ócska ruhadarabokat. Politikailag tekintve, reánk és hisszük, minden tisztességes gondolkozási egyénre nézve teljesen mindegy, hogy politikai pártnézet dolgában egyik-másik városi képviselő mi hitet vall. Igazolja ezt a tény is, hogy azon párt jelöltjei közt, mellyel egy ügyet szolgálunk, o r s z á g o s politikai párttekinet nélkül és csupán a helyi érdekre való tekintettel találni férfiakat. A választó polgárokhoz tehát ismételten csak azt a kérelmet intézzük, hogy nagyképzűsködő, de aljapában ostoba politikai kortesfog-sokkal magát elbolondíttatni senki ne engedje, hanem adja le szavazatát mindenki legjobb meggyőződése szerint úgy, hogy abból leg-első sorban Szentes városra háruljon er-kölcsi és ezzel anyagi előny is.

— **Március 15.** Nagy nemzeti ünnep napjára viradunk fel ma: az 1848-ki szabadságharc évforduló napjára, mely meghozta a szabadság, egyenlőség és testvériség megvalósulását. Kegye-lettel üli meg a magyar nemzet, mint országos ünnepet mindenha ezt a napot és ünneppé avatja azt e szerint Szentes város törzsökös magyar közönsége is. A főgimnázium ifjúság önképző-köre ma délelőtt 9 óra-kor disztyүүлéssel adóz a 48-ki nagy napok emlékezetének; a kaszinó társasvacsorát rendez, melyre már eddig is olyan szépen folytak az aláírások, hogy a lakoma igen népesnek ígérkezik; a dalegylet délelőtt 11 óra-kor matinét tart a vármegyeház nagy-teremben; az iparosifjak önképzőkörében, a polgári olvasókörben és a népkörökben szintén társasvacsorákat rendeznek, szóval, lelkes hangulatban üljük meg a nagy nemzeti ünnepet. De nemcsak mi szentesiek, hanem bizonyosan a megyebeli községek is. Így Dorosmáról annak a hírt vesszük, hogy az ottani tanítótestület ünnepeült tart az iskolás gyermekekkel a nagy nap emlékére, délelőtt fél 10 órakor, mely alkalommal ének, szavalt, ünnepi beszéd stb. lesz a műsoron. Üdvözöljük ez eszméért a dorosmai tanítótestületet, hogy így megragadja az alkalmat a honszerelmnek a zsenge gyermekei szívekbe való beojtására.

— **Elútasított fölébbezés.** Mint ezt annak idején a demagóg »Szentesi Lap« nagy dicsekedve újságot, Filó Tihamér dr. vállalkozott arra a fölöttébb kétes értékű dicsőségre, hogy Csongrád-vármegye, f. évi február havi rendes közgyűlé-sének összes határozatait megfőllebbezze, mert ennek az úrnak a jogi felfogása szerint a megyebizottság nem is jogosított ez idétt törvényes határozatok hozatalára. Nem jogosított pedig azért, mert a demagóg párt, a sünök és ezek közt persze Filó Tihamér is sikeresen eljátszotta Csongrád eddigi megyebizottsági tagválasztó jogát, minek következtében ma a megyebizottság tényleg csonka is. A belügyminiszter, Filó dr. ezt a monstrum — fölébbezését elútasít-totta, az okon, hogy épp a nevezett pártjának köszönhető a csonka, de egyébként egészen törvényesen működő megyebizottság.

— **Hangverseny.** A szentesi jótékony-nőegylet, mint értesülünk, április 11-én gazdag és változatos műsorozott hangversenyt rendez a saját pénztára javára. A hangver-seny műsora még nincs megállapítva; de lesz benne ének, zongora, cimbalom és szavalt. A műsört annak idején közöljük s most csak felhívni kívántuk a közönség figyelmét előzetesen is az érdekesnek ígérkező hangversenyre.

— **A tranzverzális műút.** A kereskedelemügyi miniszter hivatalosan értesítette Csongrád-vármegye közönségét, hogy a nagy alföldi tranzverzális műút vonalába eső összes törvényhatósági útszakaszokat, a f. évi április 1-től a saját kezelésébe veszi át és ezek egy részének gondozását a szolnoki, a másik részét a budapesti államépítési hivatal ügykő-rebé utalta, illetőleg osztotta be. Egyben arról is értesíti a miniszter a vármegyét, hogy — amennyiben ezen megyei törvényhatósági útszakaszokon útkaparók is vannak alkalmazásban, utasította a jelzett államépítési hivatalokat az útkaparók átvételére és állami szolgálatban való ideiglenes alkalmazására is. Csongrád-vármegye közüti alap-tervezés a miniszter ezen intézkedésével, április 1-től egy jelentékeny tehertől szabadul meg.

— **Eljegyzések.** Bugyi Antal Szentes városi aljegyző a f. hó 14-én tartotta eljegyzését Csongrádon Eszes Mariska kisasz-zonyval, Eszes Máttyás ottani főmalmot-lajados és birtokos kedves lányával. Kass Béla Szt. Tamásról eljegyezte magát Kóch Irma kisaszonnyal Kecskemétről.

— **Horgos iskola-segélye.** A közoktatásügyi minisztertől a f. hó 12-én érkezett le a vármegyéhez a hivatalos értesítés arról, hogy Horgos községnek, népoktatásügyi célra, 6 évre, évi 1665 frt állami segélyt ad. A miniszter e dicséretes elhatározása nagy lendületet fog adni Horgos község népokta-tásügyiének.

— **Gyermekek-veszedelem.** Ijesztő mértékben kezdenek városunkban ismét elhaltalm-sodni a mindenféle járványos gyermekbeteg-ségek, rémci a szülőknek és az ártatlan kisdedeknek egyaránt. Így a tegnapi napon egyszerre nem kevesebb, mint 18 újabb ilyen járványos betegülési eset lett a rendőrségnél bejelentve: 17 kanyaró és egy roncsoló-torokból. Sajátosság jelenség, hogy e fertőző betegségek túlnyomó részt a felsőpárton pusztítanak, ott tehát, hol a legegészségeseb-bek városunkban a lakáviszonyok, ami mindenestere szomorúan illusztrálja az ottani gyermeknevelés és gondozás elhanyagoltsá-gát. A betegülési esetek nagy része 7—8 éves gyermekeknek, tehát iskolásoknál fordul elő, miért is valószínűleg a felsőpárti iskolák

hatósági zár alá vételére és az oktatás időleges beszüntetésére lesz szükség, hogy a nagymérvű veszedelmnek hathatós gát vettessek.

— **Hosszadalmas részesség.** Deák Lajos csongrádi lakos még a f. évi január 22-én lakodalmas volt özv. Biró István szentesi lakosnál. A lakji vidáman, kedélyesen folyt le, de Deáknak egy tájtékpájába került, melyet akárhogy kerestek-kutattak is a lakodalmas házban, meg nem találtak. Most aztán Deák a nyomára jött annak, hogy elvesztett tájtékpája Bónus Sándor cimbalomossal van, aki a lakzin a talp alá való szolgáltatva ki pengő cimbalomhúron. Erről hát feljelentést tett a rendőrségnél, ahol Bónus beismerte, hogy a pipát, mely egy szögbe volt felakasztva, ő vágta akkor zsebre, de azzal védekez, hogy részeg volt és ezért nem adta vissza az idegen jószágot az azt kereső tulajdonosnak. Minthogy azonban egy január 22-től mindmáig tartó részesség legalább is fölöttébb gyanús, a cimbalmost a rendőrség valószínűleg átksírteti a fenyeítő bírósághoz.

— **Egy helyi érdekű vasút.** A vásárhelyi-makó-nagyszentmiklósi helyi érdekű vasút építési ügye, amint halljuk, lassankint mégis csak közeledik a megvalósulás felé. Az előmunkálati engedély már ki van adva s most nagyban folyik a hozzájárulási összeg megszerzésére irányuló tevékenység, hogy az építést mielőbb végre lehessen hajtani.

— **Választás Dorosmán.** A f. hó 11-én folytak le Dorosmán a képviselőtestületi választások. A jelöltek kivétel nélkül bejutottak a képviselőtestületbe. Megválasztottak az első kerületben: Karcsey Aladár, Bálint József József, póttag: Maróti Ferenc Ferenc; a második kerületben: Komáromy László, Peták Gábor, póttag Ocskó Mihály; a harmadikban: Farkas Károly, Palotás Ferenc, póttag Fábián Illés; A negyedik kerületben: Brauner István, Tóth Pál Ferenc, póttag Zadori József.

— **Eszküvő.** Tóth László fiatal csizmadiaiparos a f. hó 18-án lép házassági frigyre Turi Eszti kisasszonnyal, Turi Sándor iparospolgártársunk kedves leányával. A polgári házasságkötés után, délután 2 órakor lesz az új házaspár egyházi bealdása a ref. templomban.

— **A gözgépezők és kazánfűtők vizsgálata.** A Mikcs Gyula kir. főmérnök s államépítészeti hivatal-főnök elnöke alatt Szegeden szervezett bizottság által, f. évi március hó 28-án délután 3 órakor kezdve, a magyar államvasút szegedi szivattyú-telepén fog megtartatni; miről az érdekeltek azonra figyelmeztetéssel értesítettek, hogy a vizsga letételére vonatkozó kellően bélyegzett s felszerelt kérvényeiket, a fent megnevezett bizottsági elnöknel (Szeged posta-palota) kell megelőzőleg s legkésőbb a kitűzött nap déli órájig benyújtani vagy beküldeniük.

— **Értesítés.** Azok, kik a helybeli polgári olvasókör által tervezett kiállítás mint kiállítóik jelentkeztek, értesítettek, hogy a kiállítás a jelentkezők csekély száma miatt elmarad. — Rendező bizottság.

* **Uj női divatárú-üzlet.** Özv. Schiller Hermáné a napokban, a Kossuth-útcái volt Sajtós-féle házban, a mai kor igényeinek megfelelően felszerelt uj női divattermet nyit meg. Ugy az uj üzletre, valamint annak lapunk mai számában levő hirdetésére ezúton is felhívjuk női olvasóink szíves figyelmét.

* **Felhívjuk** a közönség szíves figyelmét Kovácsné Ehrlich Gizella lapunk mai számában foglalt hirdetésére.

* **Köhögés, rekedtség** és elnyálkásodásnál, a torok és a légzési szervek minden zavarainál, melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger kitűnő hatású mellepstiltlalt. Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban, minden gyógyszerboltban és a nevezett gyógyszerüzletben. Fő- és szétküldési raktár: Egger A. fia Nádor gyógyszerháza Budapest Váci-körút 17.

* **Ki akar jó magot?** Vármegyénk előkelőbb csejénél és ezenkívül a vidék népességénél nagy pártolásnak örvendő magkereskedőknél, Mauthner Odón budapesti magkereskedő cég a házikert szorosabb szükségleteihez mért konyhakerti és virágmagot felőlelő választékból bizományi mag-elárutást rendezett be, hol a vidék legtávolabbi vidékén lakó, minden rendű és rangú kertészeknek néhány hatosért is a legkittőbb, eredeti nemesített és legbiztosabban csirázó magvakat szerezhetik be maguknak, még pedig kész csomagokban, vagyis inkább zárt tokokban, mi által netáni vigyázatlanságból származható elcserelés teljesen ki van zárva, holott ezt azelőtt itt közelben nem kaphatták és csak saját környezetükben kétes értékű magvakat voltak kénytelenek megvenni és elvetni. Mauthner ezen intézkedésével nagy szolgálat tesz a hazai kertészetnek, de elismerés illeti vármegyénk kereskedőit is, kik e vállalkozásnak közgazdasági nagy jelentőségét belátva, segédkezet nyújtottak Mauthner új átgondolt életrevaló tervének megvalósításához és ez által nemcsak, hogy minden ember fiának hozzáférhetővé tették az igazán jó magot, hanem a konyhakertészetnek ekkénti nagyobb terjedhetése révén a köznép jobb és egészségesebb táplálkozásához jutván, a megyei közegészség ügyét is hathatósan előmozdították.

Nehány őszinte szó a szentesi iparosokhoz.

Azon városszerzte keringő hírek, melyek szerint a helybeli iparosok kebelében a legutóbb megtartott iparrestületi közgyűlés alkalmával szakadás történt volna s az iparrestület jövőbeni működése a kitört viszály folytán meg lenne benuva, engem, ki évek hosszú során át az iparosok tömörítésén s úgy szellemi mint anyagi előhaladásukon nem csekély mértékben fáradoztam, igen kellemetlenül lepett meg. Hogy mennyiben alapos ez a hír, ez idő szerint még nem tudom; de szem előtt tartva a városunkban évek óta dúló s elrettentő példál szolgáló pártoskodást, mely a város polgárait majdnem egymásnak halalos ellenségesévé tette s mely szomorú sors a helybeli iparosokra is vár, ha a keringő hír valóban bizonyulna, nem állhatom meg, hogy a fenyegető veszélytől ne óvjam az iparos osztályt s remélem, hogy szavam, melyet a helybeli iparosok éveken át követtek s megszivleltek, nem lesz a pusztában elhangzó szó, annál is inkább, mert ez alkalommal is az egész iparos osztály javát akarom előmozdítani.

A helybeli iparrestületnek mult héten megtartott évi rendes közgyűlésén, értesülésen szerint két párt állott egymással szemben, amennyiben az egyik párt Soós Ferenc volt elnököt, a másik Kanász Nagy Antal szabóiparost jelölte ki elnöknek s a választásnál az utóbbi párt győzött. Kétségtelen tény, hogy az iparos osztálynak szabadságában áll bárkit elnöknek megválasztani s tekintve a két jelölt egyéni tulajdonait, egyik ellen sem lehet komoly kifogást tenni. Soós Ferenc, előbb a csizmadia ipartársulatnak, később az iparrestületnek több éven át volt elnöke már bizonyos eredményeket tud felmutatni. Nemcsak, hogy velem együtt a legnagyobb tevékenységet fejtette ki az iparrestület megalakításánál, mely iparrestület hivatalva van az iparosoknak bárki által megtámadt jogait védeni, nemcsak hogy az iparrestület minden mozgalmában fáradságot soha sem kímélt s épen e meleg érdeklődése s fáradságtalan tevékenysége folytán választott meg évekket azelőtt elnöknek, hanem megszerzte az iparrestület részére a volt csizmadia ipartársulat házát is s higgadságával, komoly megfontolásával s előzékenységével képes volt az ellentétes érdekeket kiegyenli-

teni, s hogy ez utóbbi sokszor mily nehézségekkel jár, azt én mint az iparrestületnek első volt elnöke legjobban tudom. A másik párt jelöltje most már elnök, K a n á s z N a g y Antal szabó iparos, tudtommal szintén nemcsak érdeklődött, hanem igen tevékeny részt is vett az iparrestület működésében, képzettségénél fogva szintén megállja helyét az elnöki széken; de vajjon a sokszor viharos gyűlésekben képes lesz-e az ellentétes érdekeket kiegyenliteni s higgadságot tanúsítani, az majd elnök működése közben fog nyilvánulni.

Ha most már az uj elnök pártját a választásnál egyedül az iparrestület érdeke vezérelte s ez a párt azt tartotta szem előtt, hogy K a n á s z N. Antal elnöksége alatt vagy az iparososztály érdekei jobb védelemben részesülnek, vagy az iparrestület egyéb ügyei majd jobban előre haladnak, akkor nincs helye az aggodalomnak; akkor jobb tanács nem adhatok annál, hogy a kisebbség fogadja bizalommal a többség által megválasztott elnököt s őt az iparososztály érdekében kifejtendő törekvéseiben teljes erejéből támogassa. Egy év meg fogja mutatni, mennyire felel meg az uj elnök a megválasztásához fűzött reményeknek s meg vagyok győződve, hogy a legközelebbi elnökválasztás is a szerint fog megnyilatkozni vagy a mostani, vagy uj elnök mellett.

Azonban oly hír is kering — bár ne lenne igaz — hogy az iparrestület és az iparosok közt eddig uralkodott egyetértés ellen kívülről veszedelmes aknamunka készül, melynek célja az iparosokat pártokra szakítani s az iparrestületben az egyetlenség magvát elhinteni, hogy ez által az iparosok összetartásában tapasztalt erő megtöressék s egyes hiszékeny iparosok vak eszközöknek felhasználhatók legyenek. Már is lehet örvendő hangokat hallani, hogy az iparososztály bomladozásánál fogva mily keveset nyom a latba a holnapi városi képviselőválasztásnál. Ime a meghasonlás első szomorú gyümölcse, az iparososztálynak semmibe vétele, ha az egyetértés helyébe marakodás lép. Ha tehát a többséget az elnökválasztásnál csakugyan nem tiszta szándék, nem az iparrestület érdeke, hanem külső befolyás és bujtogatás vezette, akkor a legveszedelmesebb ténre lépett, mert maga ellen fogott fegyvert, mert az iparososztály a saját érdekei ellen cselekszik. Ez esetben nemcsak én, ki bátran hivatkozhatom arra, hogy az iparososztály igazi barátja vagyok, hanem mindazok is, kik az iparosok érdekében kifejtett tevékenységemnek hű társai voltak, a többség eljárását nem tudjuk semmivel menteni, s ha ez az eljárás az uj elnök tudatával történt volna, — a mit nem tettezek föl róla — akkor ő lenne a főbűnös s nem lenne érdemes az elnökségre; ha tudta nélkül történt, s ő a tiszta, becsületes munkálkodás barátja, akkor egy percig sem fog habozni az elnökségről lemondani. Ismételve mondom, ha tiszta szándék az iparososztály érdeke vezette a többséget az elnökválasztásnál, akkor dicsérem és helyeslem a többség eljárását; de ha csakugyan külső bujtogatás volt az indító ok, s az iparosok egy része oly gyöngye volt, hogy felhagyja magát egyesek érdekeiért használni s egyúttal kész az iparosok közé a viszálykodás üszkét dobni, akkor felelem szavamot s felhívom egykori munkatársaimat, az iparososztály érdekei iránt igazán érdeklődő iparosokat, hogy oltsak még ideje korán a tüzet

s ne engedjék meg, hogy ez a tűz a szentesi iparosoztály nagy kárára és szegényére feje fölött összecsapjon; mert könnyebb az iparos osztályt szétrobbantani, mint azt újból összehozni. Ha a baj még csak most keletkezett s az új elnök, multjához hiven az összes iparosok érdekeit szívén hordja, akkor ő lesz ezen érdekeknek első s legbüggöbbszűre s mellette lesz minden jóra való iparos. De ha a baj súlyosbodik s ő sem lenne képes a nagy vihar közepette az iparostület hajóját kormányozni, akkor minden igazi iparosnak talpra kell állni a vesztély elhárítására, s a mint most tollat fogtam, úgy tettel is kívánok részt venni az iparos osztály érdekeinek megővésében, bár szívből kívánom, hogy a keletkezett hír valótlannak bizonyuljon.

Baldssovits Norbert.

Irodalom.

A magyar nemzet története. Ismét egy füzettel és pedig a 33-ikkal szaporodott egyike azon emlékszerű, nagyszabású képes magyar műveknek, melyek a millenium alkalmából megjelenve, a hazai könyvkiadókak nemese versenyre ösztönzik. Ez a Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) budapesti kiadó cég által kiadott *Magyar Nemzet Története*; szerkesztette dr. Szalay József, átdolgozza dr. Baróti Lajos. A nagy, 4-rétű nemzeti munka jelen 33-ik füzetében, mely mint az egész mű második köteteinek 43—45-ive látott ép most napvilágot, folytatódag a Jagellók kora van leírva, a Verbőczy István vezetés melletti rákosi országgyűléstől II. Lajos király alatt egészen Szapolyai elpartolásáig és a hatvani országgyűlés előzményeinek leírásáig. Hazánk történetének e legszomorúbb korszakát feldolgozója: dr. Baróti Lajos fölülte érdekes világosságban helyezi olvasói szeme elé. — Ami a füzet illusztrációit illeti, valóban meglepő azok szemlélése akár a művészi kivittelt, akár gazdag számukat tekintjük. A füzetet egy gyönyörű külön kép nyitja meg: Zách Felicián, Madarász Viktor festménye. Ezt követik a szederes nyomott illusztrációk: II. Lajos király arcképe és aláírása. (Az arckép a bécsi cs. és kir. udv. múzeum egyik egykorú kódexéből). — II. Lajos király aranypenze. — V. Károly császár (Beham Bertalan metszetről). — Ferdinánd és Anna emlékérmé. A nemzeti múzeum régiséggyűjteményében őrzött éremről. — II. Szoliman szultán. Az orsz. képtárban őrzött egykorú metszetről. — Belgrád ostroma 1521-ben. Törökök fogoly magyarokat hajtának maguk előtt. A nemzeti múzeum könyvtárából. — Mária királyné és II. Lajos király arcképe. Dürer Albrecht metszetei az orsz. képtárból. — X. Leó pápa. (Raffael Sándor festménye a florenci Pitti-palotában.) — Bucsuval való ükérkedés. Holbein J. fametszetről. — Luther Márton, mint Ágoston-rendi szerzetes. Kranach Lukács 1521-ben készített metszetének másolatáról. — Brandenburgi György. Egykorú festményről. — Zvingli Ulrik. Asper János festménye, Zürich város könyvtárából. — Kálvin János. Egykorú metszetről.

Az egyes füzetek ára díszes borítékban 30 kr. Előfizeteni a műre negyedévre 6 füzetre 1 ft 80 kr, fél évre 12 füzetre 3 ft 60 kr, 1 évre 24 füzetre 7 ft 20 kr. A mű megszereshető havi 1 ftos részletfizetésre is. Gyűjtőnek minden teljes hét példány után 1 teljes tiszteletpéldányt, esetleg a mű bolti árát adja meg a kiadóhivatal (*Lampel R. Wodianer F. és Fiai*) Budapest, Andrásy-út 21.

MEGHÍVÁS.

A szentesi dalegylet meghívását, 1896. évi március hó 15-ikén d. e. 11 órakor, a megyeház nagytermében tartandó ünnepélyre, az ideg rövidsége miatt, ez úton adja tudtul a szentesi jótékony-nőegylet választmányának az elnökség.

Meghívás.

A szentesi kereskedő-íjakk egyesülete f. évi március 22-én, vasárnap délután 2 órakor, saját helyiségében rendkívüli gyűlést tart, melyre az összes t. tag urakat tisztelettel meghívja Szentes, 1896. március 8.

az elnökség.

Tárgyak:

1. Első és második titkári tisztség betöltése.
2. Öt választmányi pót-tag választása.

Adakozás

a csongrádmegyei milleniumi zászlóra.

I. (folytatás) Schlesinger Károlyné és Szalay Istvánné úrnők ivén: özv. Sarkady Antalné 5 ft; özv. Czukor Adolfné 3 ft; Mojszik Lajos, özv. Sárdy Mihályné, Cohn Jakab 2—2 ft; özv. Grabarits Ivánné, Veisz Jakabné, Neufeld Hermanné, Götzl Illésné, Sulcz Lajosné, Czukor Emilné, dr. Szánthó Lajos 1—1 ft; Sarkady Ferencné 60 kr; Ehrlich Józsefné, Lóvi Zsigmondné, Szabó Lajosné, özv. Pinter Józsefné, Rablóczy Pálné, özv. Mikecz Imréné, özv. Balogh Lajosné, Paksi János 50—50 kr; Sebesi Mihályné 20 kr; Dömsödi Mihályné 10 kr. Előbbi gyűjtés 37 ft. Összesen: 62 ft 90 kr.

II. Ágh Lajosné és Mátéffy Ferencné úrnők ivén: ifj. Zsoldos Ferencné 5 f, Schlesinger Károlyné 4 ft, özv. Podhradzski Ferencné 3 ft, Szabó Lajos, Pallai Zoltánné, Zsoldos Ferencné 2—2 ft, Eszéri Lajosné 1 ft 50 kr, Reis Samuné, Gömbös Lászlóné, Király László, N. N., László Vilmosné, Novobácky Győzőné, Reichenbach, Matéffy Antalné, Magyar Károly, özv. Dobray Sándorné, Fränkl Albert, Flesch Lipót, Cuckerman Ignácné, Grosman Adolf, Hoffmann Jakabné, Neuman Jakabné, Magyarné, Tary Istvánné, Hegedűsné, Füstí Sándorné, Bokor Lajos, Kolpacszi Lajos, Mátéffy Lászlóné, Rédlinger Lajos, Eisler Lajos, Sebesi József, 1—1 ftot, N. N. V. Szűcs Dániel, Nagy Imréné, Kulcsár Sándor, Pető Lászlóné, Erdélyi Ödönné, G. D., Mácsai Ferenc, Szatmári Károlyné 50—50 kr, N. N. 40 kr. N. N., Rónai Lajos, 20—20 kr, N. N., 10 kr. összesen 51 ft. 90 kr.

III. Gömbös Lászlóné és Reis Samuné úrnők ivén: Gyárfás Géza 10 ft, Uhlár István, Plesznik Antalné 2—2 ft, ifj. Józsi Sándorné, Végh Sándorné, özv. Tócs Ferencné 1—1 ft, N. N., N. N., Pazmany Dánielné, Gombos József, Dömsödi Teréz, Sántha Emilia, Reis, Farkas Józsefné, Götzl Ignác, Deutsch Jenő, Bíró Istvánné 50—50 kr, László János 40 kr, özv. Borsos Mihályné, Kovács Péter, Szabó Ignác, Bíró József 30—30 kr. Czuczai Mátyás, Kenyeres János 25—25 kr, S. P., özv. Kamocsai Jánosné, N. N., Berezvai Ferenc, Botka István, Ringvald Sándorné, Veisz László, Szlávik 20—20 kr, özv. Strérené 15 kr, U. Lakos Sándor, Kovács Pál, Kátai Pál András, Mácsai László, Szegi Pálné, 10—10 kr, összesen 26 ft. 85 kr.

IV. Bolyó Kálmánné és özv. Grabarits Ivánné úrnők ivén: Fekete Mártonné, 3 ft, Bolyó Kálmánné, Gerőcz Lajosné, Csató Sándor, Valentin Gáborné, Sz. Gaál Sándorné, Kristó Nagy Antalné, özv. Bartha Jánosné, Nagy Bálintné, dr. Sulcz Lajos, Kass Gusztávné, dr. Matéffy Ferenc, Nagy Ferencné 2—2 ft, Jóó Károlyné, Hankiss Károlyné, Onody Gézánné, özv. Batik Sándorné, Filó Jánosné, Hegedűs Sándorné, Dósa Béláné, Pollák Sándorné, Götzl Bertalánné, Szűcs Dánielné, Magyar Elekné, Balázsovits Norbertné, Mihálovics Jánosné, Kovács, Mócz Kálmán, dr. Filó Tihámér, Zolnay Kálmánné, Rác Lajosné, Budai János, Czukkermann Sománé, Herzög Józsefné, Vecseri Sándorné, Soós László, özv. Borbély Jánosné, Tócs Gyula, Szalay Istvánné, dr. Sulcz Sándor, Csató Kálmánné, Stammer László, Dobóczy Józsefné, dr. Mikecz Ödön, br. Maasburg Kornél, Novobácky Győző, dr. Nagy Sándor, br. Maasburg

Margit, ifj. Nagy Ferenc 1—1 ft. Főző József, Zsigri Gizella, Szalai József, özv. Halász Szabó Sándorné, Hufnagel Jakab, Herunter Mártonné, Horváth Jenőné, N. N., Felsenburg B., Voltingerné, N. N., Szűcs Jánosné, Köhn Gáborné, Torday József, Szigethy Zoltán, Magyar Károlyné, Meccs Balogh Lajosné, Farkas Mihály, Bartha Sándor, Frauhoffer János, Bercezi Károlyné, Debreceeni, Beck Lajos, Polacsekne, Végeler János, Mészáros Ferencné, 50—50 kr., Brüll Ferencné, Lóvi Lipótné, N. N., Farkas Antalné, Zsoldos Józsefné 30—30 kr., Borsos Rózsika, Vass Béláné, Vass Lajosné, N. N., Czukkermann, Sári Józsefné, N. N., Lóvi F., N. N., 15—15 kr. H. Kázmér, Kovács György, T. L., Berényi Zsófia, 10—10 kr, összesen 80 ft.

V. Bíró Elekné és Csonka Pálné úrnők ivén: Csató Zsigmondné 5 ft, Jurenák Edéné, Kiss Zsigmondné, Soós Pálné, Rác Ferencné 3—3 ft. Özv. Keller Andorné, özv. Wieland Józsefné, Cicatricis Lajosné, Sima Ferencné, Danieliusz Károly, özv. Kiss Pálné, Szathmáry Erzi, Schneider Józsefné, Csonka Pálné, Bíró Elekné 2—2 ft. Lenárt Justzi 1 ft 50 kr, Kamocsay Lászlóné, Burián Lajosné, Gullay Józsefné, Kertész Mórné, Endrődi Teréz, Onodi Sándorné, Fromm Sándorné, Solyomos Károlyné, Kurcz Márton, Komáromy Lajosné, Tasnády Antalné, Szépe Kálmánné, Dezső Pálné, Zóó Jánosné, Csurai Ferencné, Bogszán Imre, Zolnay Etelka és Lenke, Drerzi K. Ferencné, Bercei Dánielné, özv. Beliczay Pálné, Radimeczky Kálmánné, özv. Erdődy Antalné, Dósa Elekné, Soós Lajosné, Molecz Gizella, Sulcz Károlyné, Horváth Jánosné, Gulyás Lászlóné, Dr. Sulcz Lajos 1—1 ft. Vattay Vince 60 kr. Onodi Lajosné, Horváth Istvánné, özv. Faragó Mihályné, özv. Fülöp Alajosné, Hunyadi Sándorné, Németh Elekné, Biki N.-né, H. Szabó András, Tancósné, Pass Ferencné, Hausbrunner Etel, Sarkadi Nagy Mihályné 50—50 kr., Piti Tamásné, Zsoldosné, Mészáros István, Harangozó András, N. N. 30—30 kr., Török József, N. N. 25—25 kr. Agamal Mária, Agamal Malvin, Pinter Imréné, Seres Lajosné, Tóth Istvánné, N. N., Molnár Bálintné, Dobos Lajosné, özv. Boskovits, Csúcs Jánosné, Szabó Mihály, Molnár Gábor, Demeter István, Halász Sz. Mária, Sarki Molnár Antalné 20—20 kr. Füstí Sándor 15 kr. Kormány Sándorné, Sarkadi Nagy Zsigmond, Vida Lajos, N. N., Barta Sándor, Sarkadi Nagy Mihály, Dobozi Mihály, Gyarmati Imre, Barakonyi Sándorné, Soós Imre, Lovas István, Rác József, Szilágyi Károly, Kelemen Pál, D. Szűcs János, Debreceeni János, 10—10 kr. Székely István, Molnár Mihály, Molnár Bálint 5—5 kr. Összesen: 81 ft.

VI. H. Gaál Sándorné és ifj. Váraday Lajosné úrnők ivén: Lengyel Imre, özv. Kozák Györgyné, Berényi László, özv. Piti Józsefné, Piti Mariska 2—2 ft. Pláger Vilmosné 1 ft 50 kr. Neumann Jónásné, Sinóros Sándorné, Nagy Etelka, Széll Sándorné, Cohn Jakab, Keresztes Nagy Imréné, ifj. Vecseri Sándor, Polgár János, Váci Mihály, Kürti János, Kálmán István, Purjesz Henrik, Vecseri Lajos 1—1 ft. Neumann László, Varga Benjamin, Kovács János, Csabrádi János, Pap Lászlóné, Rác Zsigmondné, Vajda Sándorné, Kürti Sándor, Vas István, Szathmáry Pál, Kádár Imréné, Kútas Imréné, Kalpagos Szabó Bálintné, Czukor Dávid, Kristó Nagy Antál, Szilágyi Sándorné, Szilágyi Sándor, Pollák Márton, N. N. Horváth Sándor, Bese Benjamin, Freund Lajos, Varga Ferencné, Németh Lajos, Kortvélyesi Sándor, Szegi Mihályné, Takács János, Domoniy Mária, Pap Antalné, Kútasné, Pap Erzsike 50—50 kr. Polgár Samuelné 40 kr. Koroknai Gyula, ifj. Csányi Imre, Meccs Ferencné, Budai Antal 30—30 kr, Vecseri Eszter, Sz. Nagy István 25—25 kr, Böszörményi János, Kanász Jánosné, Soós Imre, Kürti Sándorné, Czukor Leopold, Kovács János, St. V. 20—20 kr, id. Vecseri Sándor, Szigjártó Szabó Imre, Pahi János 10—10 kr. Összesen: 43 ft 30 kr.

Szalay István.
nögyel. pénztárnok.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonátöze. (Bpest, márc. 14.) A ma. készárüzet szük határok közé szorult, miután sem a tulajdonosok, sem pedig a vevők részéről nagyobb üzletkedv nem nyilvánult. Búza b a n ma is jobbára később szállítandó árúban fejlődött üzlet. Az árak 6.82¹/₂ firtól 7.22¹/₂ firtig ingadoznak. A mintegy 15.000 métermázsányi forgalomnak körülbelül ötöd részét idegen, nevezetesen szerb árú képezte. R o s o t elég jól kerestek és az árak helyben, illetőleg paritásban, 6.40—6.52¹/₂ firtig ingadoznak. Z a b b a n a gyenge kínálat folytán nem fejlődött nagyobb üzleti. Az árak jól tartottak maradtak.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: *Dr. Mátffy Ferenc*
Társ-szerkesztő: *Bánfalvi Lajos.*

308|t. k. 1896. szám.

Árverési hirdetm. kivonat.

A szentesi kir. járásbíróóság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy *Debrecei János* végrehajthatónak öv. *Fábián Nagy Jánosné és társai* végrehajtást szenvedő elleni 216 firt 16 kr tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a szentesi kir. járásbíróóság) területén levő, Szentes községben fekvő, a szentesi 757. sz. tjkben A § 854. rsz. a. ingatlanból végrehajtást szenvedettekkel illető ³/₄ részre s illelve a végrehajtási törvény 156. §-ánál fogva az egész ház és udvarra, azonban a c. 4 alatt *Virágos Kiss Erzsébet* *Fábián Nagy Jánosné* javára bekebelezett özvegyi jog fentartásával az árverést 444 firtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1896. évi március hó 23-ik napján d. e. 9 órakor, ezen telekk. hatóság épületében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál 1896. évi február hó 5-én.

KATKICS, kir. alj. bíró.

Meghívás.

3-3

A Szentesi központi takarékpénztár részvénytársaság

alakuló közgyűlését

Szentesen, a kaszinó helyiségében folyó évi március hó 22-ik napján, délelőtt 9 órakor tartja, melyre a részvényvt jegyzőket ezennel meghívom. Szentesen, 1896. márc. 4.

A szervező-bizottság megbízásából:
Dósa Béla.

Tárgysorozat:

1. Ideiglenes elnök és jegyző választása.
2. Hitelesítők kirendelése.
3. Az alapítók kiküldött bizottságának jelentése.
4. Alapszabályok tárgyalása.
5. Elnök, alelnök, igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása.

Kiadó lakás.

Veres Lajos I. tized 533. sz. háznál egy külön lakás szt.-György naptól haszonbérbe kiadó.

Á s z t a l o s,
aki fakoporsókat készíteni hajlandó,
jelentkezzék **Rácz Zsigmond** koporsó-
raktárosnál.

Tenyész-tojásokat

valódi brahma-tyúkoktól 15 kr., hollandi fekete, nagy fehér bóbítás tyúkoktól 25 kr., hound-tyúkoktól 25 kr., valódi stájer tyúkoktól 10 kr., ezüst páduáni tyúkoktól 30 kr., Langhans tyúkoktól 30 kr., faj-pujkától 30 kr., ezüst Wiandott tyúkoktól 30 kr., olasz tyúkoktól 30 kr., törpe tyúkoktól 30 kr., kochinkina tyúkoktól 25 kr., erdélyi tyúkoktól (csuszas nyakuk) 30 kr., Dorkins-tyúkoktól 25 kr., Yokohama tyúkoktól 50 kr., emendi óriás ludaktól 1 firt, pekling kacásaktól 20 kr-ért drbját árúsítok el. A tenyésztojásokat csakis tiszta faj szárnyasoktól küldöm szét, melyek már többször érdemdíjat nyertek és a faj tisztasága és valódiságáért kezesseget vállalok.

P a u l y M i k s a,
Köflachban (Stájerország.)

Csődtömeg-kiárúsítás.

Gunst Lipót helybeli kereskedő csődtömegéhez tartozó vas-, fűszer- és festékanyag-árúk a csődválasztmány és a csőd-bíróóság határozata folytán szabad kézből kiárúsíttatnak.

E körülményt azon hozzáadással juttatom ez úton a t. közönség tudomására, hogy a kiárúsítás a mai napon kezdetét vette és így mátló fogva a vevő közönségnek módjában áll e csődtömegeből igen előnyös bevásárlásokat eszközölhetni.

Szentes, 1896 március 14.

Dr. Tasnády Antal,
csődtömeggondnok.

3-1

Fogorvos

Dr. Kalinovszky, Budapestről, a mai napon Szentesre érkezik és néhány napig a Kass-szálló egy vendégszobájában áll a fogbajosok rendelkezésére; amire a segélyt igénybe venni akarók figyelmét ezennel felhívjuk.

428|v. 1896. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. bíróság 1896. évi 1251. számú végzése következtében dr. Polacsek Albert ügyvéd által képviselt *Szentesi kereskedelmi részvény-társaság* javára *Tóth Árpád* szentesi lakos ellen 135 firt 22 kr s jár. erejéig 1896. évi február hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1100 firta becsült lovak, kocsik, házi bútorok és más tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. bíróság 2037/1896. számú végzése folytán 135 firt 22 tőkekövetelés, ennek 1895. évi okt. hó 18. napjától járó 5 százalék kamatai és eddig összesen 30 firtban bíróság már megállapított költségek erejéig Szentesen, alperes lakasan leendő eszközölésére 1896. évi március hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitéuzetik és ahhoz a venni szándékozők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz-fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárán alul is el fognak adtni.

Kelt Szentesen, 1896. márc. 7.

VÉGH SANDOR,
kir. bírósági végrehajtó.

Friss, csiraképes, gazdasági, konyha-kerti és virág-

MAGVAK

mint hosszú évek óta, úgy most is legjobb minőségben s legolcsóbban

Dobray Sándor kereskedésében kaphatók.

Kertszettel foglalkozók nagyobb mennyiség vételénél megfelelő árengedményben részesülnek. 2-1

Gombos József háza

IV. t. 105. sz. a., volt csendőr-laktanya, akár egészben, akár felerészben **eladó**, esetleg **bérbe kiadó.** 2-2

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

Az

Eszéki Spitzer-Kenőcs

és az

Eszéki Salvator-Szappan.

Valódi minőségben csakis mint eddig, ezentúl is **ESZÉKEN, felsőváros**

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban készül és megrendelhető.

Szeplőket

és májfoltokat, valamint az összes **bortisztítálatlan-ságokat**

biztosan eltávolít

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs . . . 35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . . 40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan . . . 50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor, három színben 50 kr és 1 frt.
1 tégely kézpaszta 60 kr.

Figyelmeztetés!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és keretik a t. közönség csakis **Dienes-féle eszéki kenőcsöt és szappant** kérni és elfogadni. 20-5

Haszonbéri hirdetés.

Nagyméltóságú gróf Károlyi Sándor úr István-hegyesi birtokából egy, esetleg több évre is kisebb-nagyobb parcellákban **leelő** és **kaszáló** adatik ki haszonbérbe.

Ez ügyben bővebb felvilágosítást nyerhetni alantírott nál **Kis-Királyságon**, u. p. Békés-Bánfalva.

2-2

Péczy Béla,
urad. ispán.

Női kalap díszítés.

Van szerencsém a t. hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy **dr. Schlesinger Károly úr házában** levő lakásomon mindennemű

női kalapok díszítését,

nevezetesen: **gyászkalapok, fejkötők,** legujabb divatú **női és leánya-kalapok** készítését és **ujjalakítását,** jutányos áron elvállalom; t. megrendelőim kényelmére pedig raktáron tartok különféle divatos **kalapformákat,** melyeket az ugyancsak raktáron levő eredeti bécsi minták szerint készítek el.

Ugyszintén elvállalom mindenféle **kézi-munkák** elkészítését.

Szentesen, 1896. március hó.

Teljes tisztelettel:

Kovácsné Ehrlich Gizella.
Dr. Schlesinger-házban, I. tized 265. sz.

3-2

Előleges értesítés.

Tisztelettel tudatom a n. érd. közönséggel, hogy Szentesen, a Kossuth-útcai **Götzl Izsákné-féle házban,** a mai kor igényeinek megfelelő

női divattermet

nyitok meg a f. hó 18 án.

Divattermemet személyes bevásárlásaim alapján most rendezem be és nálam nem csupán a **legujabb divatú női kalapok** és **koafűrök** lesznek mindenkor dús raktáron, de ezenfölül nővérem személyes vezetése alatt, aki elsőrangú budapesti női ruhatermekben évekig gyakorolta magát,

női ruhák varrását

is elvállalom a legegyszerűbbtől, a legelőkelőbb s mindég izléses kivitelig.

Kalapraktáram az üzlet megnyitásáig is megtekinthető I. t. 253. sz. alatt, a Sebesi-féle házban levő lakásomon, hol a női ruhák varrását már szintén most elvállalom.

Midőn vállalatomat előre is a n. érd. közönség szives figyelmébe ajánlom, vagyok **tisztelettel:**

özv. Schiller Hermanné.

Hirdetés.

3-3

Szabó Mihály úri-útcai házábanál egy bolthelyiség és egy udvari lakás f. évi szt.-György-naptól kezdve kiadó. — Ertekezhetni Szabó Zsigmond úr túl a kurcai faüzletében.

A KÖBÁNYAI KIRÁLY-SERFŐZŐ KIZÁRÓLAGOS FŐRAKTÁRA!

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy a **kőbányai király-serfőző** részvénytársaság **kizárólagos főraktárát** és képviselőségét **Szentesre** nézve elnyervén, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyközönség e nemű igényeit a legkitünőbb sörrel, a legjutányosabb árban s mindég **friss gyártmánya**al elégíthetem ki, sőt viszonteladóknak jelentékeny árengedményeket is biztosíthatok.

Palacksörök: (valódi márciusi és nem ászok sör)

egy nagy palack 16 krajcár, egy kis palack 11 krajcár.

Kettős márciusi, bajor és pilseni mintára koronasör 1 palack ára 18 kr.

Lakodalmak vagy névnapok alkalmára 25 literes hordócskákban, a legmérsékeltebb árszámítás. — 10 palacktól a megrendelés házhoz szállítatik.

Főraktár saját házamnál, felsőpárt, volt Dócsay-ház.

A t. közönség becses pártfogását kérve, vagyok Szentesen, 1896. február hó.

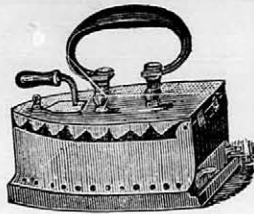
12-6

Tisztelettel:

NEUMANN JÓNÁS.

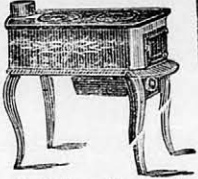
Vigyázz!
és
olvasd!!!

Aki olcsón és jót akar vásárolni, az forduljon egész bizalommal a
Szenássy Ferenc Utóda céghez (Oszterhuber Rókus)

és kérjen: rúdvasat, szegeket, különféle szerszámokat, konyha-

edényt, épület és bútorvasalást, valódi
"Meidinger" kemencéket, — porosz és
petrozsényi szentet, szegedi gáz-kok-
szot, — Dietrich és fia cég tea és rumot,
kitűnő tükörpadló-fénymázt stb. stb. —
Együttal felhívom a t. közönség szives
figyelmét az általam képviselt "Hungaria"
műtrágyára, mert csakis mesterségesen
száritott műtrágyával érhető el 2-szeres, 3-szoros termések. Eredeti
gyári áron, Szentesen, csakis nálam rendelhető meg.

Szenássy Ferenc utóda.

26-26

**Gyönyörű minták magánfelel-
nek ingyen és bérmentve. Gaz-
dag, még soha nem létezett min-
takönyvek, szabóknak bérmentve.**

ÖLTÖZÉKSZÖVETEK

Pervien és Doszking a magas Klerusnak,
előírás szerinti szövetek a cs. és kir. hivatalnok-
egyenruhához, valamint veteránok, tüzölők,
tornászok, inasgyenruhák részére; billiard-,
játékszál- és kocsi-húzat szövetek.

Legnagyobb raktár: stájer, karintiai, tiroli
stb. főtömben, úri és női öltözékekhez, eredeti
gyári áron, olyan nagy választékban, amilyent
20-szoros konkurencia sem képes nyújtani.

Legnagyobb választék csakis finom, tartós
női gyapjúelmékben a legdivatosabb színekben.
Mosó-kelmek, úti plédok 4 frittól 14 forintig,
továbbá:

szabókelmek (mint újjbélés, gom-
bok, tük, cerna stb.)

Árát erő, szolid, tartós, tiszta
gyapjúkelmét és nem olcsó rongyot,
mely a varrásdíjat alig éri meg,
ajánl:

Stikarofsky János,
Brünben,

(az osztrák ipar központja.)

Legnagyobb gyári raktár, 1/2millio
forint értékben.

Alapított 1866-ban.

Szétküldés csak utánvétellel.

Figyelmeztetés! Ágensék és há-
zalók a „Stika-
rofsky-féle árú” cége alatt szokták silány árú-
kat eladogatni. Nehogy a t. fogyasztó közönség
félrevezetessék, ezennel kijelentem, hogy én
ilyes egyéneknek semmiféle feltételt alatt sem
szoktam árut eladni. 20-5

FELHÍVÁS!!

Tisztelettel tudatom a t. közön-
séggel, hogy a tavaszi idényre
kézmű-, divat- és rövidárú-kereskedé-
sben a legdúsabb választékban
vannak

női ruhára:

dupla szövetek a legújabb és legizlé-
sesebb kivitelekben, 20 krtól feljebb,
minden áron.

Legjobb mosó-karton, voál,
festő óriási választékban, 14 krtól fel-
jebb, minden árért.

Atlasz-szatén, batiszt, zefir,
delin, cöpper, ripsz, 28 krtól feljebb,
minden árért.

Férfi öltönyre:

dupla széles szövetek, scheviottok,
peruvien, kalgárnok és trikók,
80 krtól feljebb, minden árért.

Pamut-tricó, fusztimei, mosó-
szövetek, 20 krtól feljebb, minden árért

Vásznak, zefirek, oxfordok,
siffonok, elősmert legjobb minőség-
ben, minden árért.

Asztal- és ágyneműek, ame-
rikai vásznak.

Ing, gallér, kézelő, nyakken-
dő, eső- és napernyők, fűző (mider),
női és férfi harisnyák, keztlyuk.

Zsinór, gyöngy- és selyem-
diszek, csipkék himzések.

Mindennemű rövidárúk, női- és
férfi-szabókellekekből óriási raktár.

Minél tömegesebb látogatást kér

BUDAY IMRE,

kereskedő,
a szentesi (nagy)takarékp. házában.

33

Jelzálog-kölcsön!

Van szerencsém a nagyérdemű köz-
önség b. tudomására hozni, miszerint
jelzálog-kölcsön közvetítésével
lettem megbizva földbirtok és bér-
házakra, melyek 10 évtől 40 évig
engedélyeztetnek, a következő felté-
telek mellett:

10 évnél 100 ftt után felvételként 6 ftt 50 kr tőke és kamat.					
15 " 100 "	5 "	50 "	" "	" "	" "
20 " 100 "	5 "	50 "	" "	" "	" "
25 " 100 "	5 "	98 "	" "	" "	" "
30 " 100 "	5 "	75 "	" "	" "	" "
35 " 100 "	5 "	50 "	" "	" "	" "
40 " 100 "	5 "	11 "	" "	" "	" "
	5 "	97 "	" "	" "	" "

A fenti földhitelintézeti kölcsönt
felvett birtokosok törvényes adó-ked-
vezményben részesülnek.

Tisztelettel:

Ehrmann N. Illés.

III. t. 125. szám.

SARG olismert nélkülözhetetlen
focitisztító-szere

MILLIÓSZOR kipróbálva
és jónak bizonyult, fogorvosok által ajánlva mint
egészséges és szép fogak ővszere.

Mindenütt kapható.

30-29

Mária-
czelli

Gyomor-
cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál,
nékülözhetetlen és általánosan ismeretes
házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság,
gyomoréngesség, bűzös lehelet,
leflultság, savanyu, felbőfögés, hasmenés,
gyomorérgés, felesleges, nyálkakiválasztás,
sárgaság, undor és hányás, gyomorgöres
székülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult
feljásnál, a mennyiben ez a gyomortól
származott, gyomortátrhelésnél ételekkel
és italokkal, giliszták, májbajok és hámor-
rhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczei**
gyomor-cseppek évek óta kitűnő-
nek bizonyultak, a mit száz meg száz
bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára
használati utasítással együtt 40 kr., nagy
üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török**
József gyógyszerháza **Budapest**,
Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen
tessek megtekinteni! Csak oly cseppeket
tessek elfogadni, melyeknek burkolatára
zöld színnel van ragasztva a készítő
aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal:
"Valódiságát bizonyítom".

A **Máriaczei gyomor-cseppek** valódián
kaphatók
Szentesen Várady Lajos-, Podhradzsky
F. K.-Sz.-Mártonban Szilárdy Ká-
roly s Remetey Dezső gyógyszerházaiban